

Nepartinis darbininkų laikraštis

Semanario Lithuano Independente
PRENUMERATA: Brazilijos ir visoje Pietų
Amerikoje metams 12\$000, Lietuvoje ir kitur 1\$000
Atskiras numeris — 300 re. su
S. PAULO, Rua da Mooca, 424

LIETUVIŲ AIDAS BRAZILIJOJ JORNAL LITHUANO-EGHO

Nepartinis darbininkų laikraštis

Semanario Lithuano Independ.
Leidžia K. Uckus
Redaguoja A. Dutkus
Redakcijos ir Adm-cijos adresas
S. PAULO R. da Mooca 424

5-ti metai

S. Paulo, 1934 m. Maio — Gegužės mėn. 26 d.

No 21 (206)

Zemės sklypu pardavimo bendrovė „QUINTA DA PAINEIRA“

Bondé 32 — Iš Praça da Sé IPIRANGOS APYLINKĖJ Tarp stoties S.P.R. - Ipiranga ir Villa Prudente
Savininkas Sklypai ilgam išsimokėjimui — Be palūkanų
Dr. Leonor Monteiro da Silva Duodame statybai medžiaga. — Palengviname mokėjimą

Centralinė rastinė: Praça do Correio, 38, Telefonas 4-3696

Skyrius: Rua Ferreira de Souza, 14.

SÃO PAULO

Didelis gaisras Chicagoj sunaikino daug namų

Nuostoliai apskaitomi iki 10 milijonų dolerių

Gegužės 19 dieną Chicagoj mieste ištiko didelis nelaimė, kilo baisus gaisras vienoje Chicago miesto dalyje — skerdyklose ir padarė milijoniškų nuostolių. Chicagoje yra didžiausia gyvulių skerdykla visoje Amerikoje ir čia kilo gaisras, kuris apėmė visas skerdyklas. Su gaisru buvo sunku kovoti, nes stiprūs vėjai liepsna plėtė vis labiau apimdama naujus miesto kvartalus. Sudėję daug gyvulių, konservų fabrikas, skerdyklos, vagonai ir daugybė namų ir bankai. Kadangi apie skerdyklas gyvena daug darbininkų, tai ir darbininkų namus palietė gaisras. Apie 1.200 žmonių liko be pastogės. 1.500 žmonių liko sunkiai sužeisti ir guli ligoninėse.

Toks didelis gaisras Chicagoj buvo ištikęs 1871 metais. Chicagoj mieste yra didžiausia užsieny lietuvių gyvenančių kolonija. Lietuviai gal taip pat nukentėjo nuo gaisro.

Brazilijos skolos Amerikai

Daugiausiai Amerikos J. Valst. yra ekolinga Vokietija, bet ji savo skolos nemoka, o perka ginklus ir ginkluojasi. Antrą vietą skolų didume Amerikos J. Valst. užima Brazilija. Ji skolinga Amerikai 359.332.000 dolerių.

Japonai reikalauja Puji vedybų

Mandžiurijos karalpaikis Puji turi jauna, graži ir europietiškos kultūros žmoną kiulietę, tik be vaikų. Japonija dabar reikalauja, kad karaliukšči Puji vestų antrą žmoną, japonę, kad susilauktų įpėdinių. Karaliukšči dabar nežino ką daryti, nes jis labi myli savo pirmą žmoną.

Naujas laikraštis Lietuvoj

Kaune žada pasirodyti naujas socialdemokratų laikraštis „Darbo Visuomenė“. Redaktorium žada būti advokatas Leonas — Kaišenė, žinomas visuomenės veikėjo inž. Stepo Kairio žmona.

Socialdemokratų jau uždaryti trys laikraščiai. „Darbo Visuomenė“ bus ketvirtas, kuris ilgai negalės ilgai eiti. Tai visai paprastas tautiškoj Lietuvoj reiškinys. Mat tautiška Lietuvos valdžia nenori, kad Lietuvos darbo liaudis turėtų savą laikraštį. Poniškai renkinčiai valdžiai geriau darbininkus laikyti tamsybėje ir juos glauyti tautiškom zabovom.

3 bilijonus paskyrė antrai petilietkai

Sovietų vyriausybė antrai petilietkai vykdyti paskyrė 3 bilijonus ir 500 milijonų rublių.

Nuteisė mokytojus

Japonijos teismas šiomis dienomis teisė 27 mokytojus už revoliucinį veikimą. Vieni mokytojai nuteisti nuo 2 iki 6 metų kalėjimo.

Ir Mikados jau sostas pradeda siūbuoti. Ir saulėtekio karalijai artinasi galas.

Bulgarijoje karo stovis

Paskutinėmis dienomis Bulgarijoje pasireiškė neramumai. Laikraščiuose buvo pasklidę žinios apie nužudymą karaliaus Boriso. Tos žinios tapo atšauktos. Dėl pasireiškusių neramumų karalius išleido manifestą paskelbdamas visoje šalyje karo stovį. Parlamentas taipogi liko paleistas. Naują vyriausybę sudarė Georgievas. Nauja vyriausybė mano pravesiti laikurias šaly radikalias reformas.

Atentatas prieš Japonijos konsulą Rusijoje

Tarp Sovietų ir Japonijos iškyla vis nauji incidentai, kurie veda prie rimtų pasekų. Štai šiomis dienomis iš Tokio, Japonijos, praneša, kad Chabarovsko mieste, Rusijoje, buvo padarytas atentatas prieš generalinį Japonijos konsulą ir paleista į jo butą keli šūviai, bet jo nepalietė. Kadangi Sovietų vyriausybė į tai neatsiėjo dėmesio ir policija nesėmė priemonių surasti kaltininkų, tai Japonija pasiuntė Sovietams griežtą protestą ir pareikalavo surasti kaltininkus ir juos nušauti, o taip pat reikalavo apsaugoti Japonijos atstovų gyvybę. Po tokių Japonijos protestų, sovietai atsakė, kad šūvis patalpos konsulo butan buvo paleistas netyčia konflikte kariuomenės ir policijos ir visai nebuvo taikomas konsului.

Iš tokio sovietų pareiškimo aišku, kad tarp bolševikų kariuomenės ir policijos irgi nesantaika, kad vieni prieš kitus vartoja ginklus.

Reikalinga tarnaitė, prie mažos lietuvių šeimos namų ruošos darbams. Dėl atlyginimo susitarti vietoje. Kreiptis — RUA JOSÉ PAULINO, 106.

Baisūs dalykai Kinijoje

Užsieny spauda, rašydama apie Kinijos gyvenimą, patiekia baisių žinių. Ekonominiai sunkumai Kinijoje esą nepaprastai dideli. Valstiečiai negali išsimokėti mokesčių. Mokesčiai ronkami specialiu ekspedicijų, kurios išvyksta 50 — 80 asmenų būriais. Daugelyje vietų valstiečiai meta savo ūkius ir pasitraukia, jų ūkius užima dvarininkai. Masių skurdas pasibaisėtinas. Ryšy su tuo labai įsivystęs vergavimas. Per praėjusius metus šansi provincijoje parduota vergijon 300.000 žmonių už 2 milijonų dolerių. Esamos vergų prekiavimo rinkos. Valstiečiai kasdien pardavinėja vergijon žmonas ir vaikus. Dvarininkai visiškai saivalinuoja, savo darbininkus jie nuteisia plakti lazdomis ir net mirties bausme.

Atentatas prieš Brazilijos politikierių

Brazilijos politikas Baptista Luzardo, iš S. Paulo valstijos yra ištremtas. Jis gyvena prie Argentinos rubėjo. Šiomis dienomis, nakties metu buvo padarytas ant jo persekiojimas jo bute, buvo jį užpuolę 3 nepažįstami asmenys ir norėjo jį nužudyti. Bet užpuolėsi revol-

verio šuvis du užpuolikus pašovė, o trečias pabėgo. Baptista Luzardo nenukentėjo.

Brazilijos karo misija Lenkijoje

Lenkijoje dabar vieši Brazilijos karo misija su generolu Leite de Castro priėmė. Brazilijos kariškiai buvo sutikti Lenkų vyriausybės, o prezidentas Moscickis jiems iškėlė pietus.

Rio de Janeiro lietuvių žiniai

Į Rio de Janeiro lietuvių pagėdavimą, kad būtų įsteigtas laikraščio „L. Aido Br.“ pardavimas Rio de Janeiro mieste, redakcija pasirašino tuo dalyku į jį kiekvienas čia gyvenantis lietuvis galės nusipirkti „L. Aido Br.“ ant rua de Catumbj nr. 4. Prano Dutkaus „Sorveterijoj“.

Reikalingi laikraščio platintojai

S. Paulo miesto rajonose, kaip Ipiranga, Belém, Penha ir S. Caetano mieste reikalingi laikraščio „L. Aido B.“ platintojai — pardavėjai. Mokamas geras nuomintis. Šiuo reikalu kreiptis galima kas dieną į redakciją.

REIKALINGAS RAIDŽIU RINKĖJAS

Aido spaustuvėn reikalingas geras raidžių rinkėjas. Atsišaukti rua da Mooca, 424. S. Paulo.

—PARDUODAMAS NAMAS—

Labai pigiai parduodamas sklypas ir ant jo gyvenamas namas ant Villa Bella. Kreiptis dėl informacijų pas Kazi Matuzonį krautuvę.

Apžvalga

Nepadorių žmonių, nepadorūs darbai

Šioje vietoje mes buvome pažymėję, kad J. Ruškio laikraštis „Liet. Brazilijoj“, kurį finansavo ir teido Lietuvos valstybės pinigais S. Paulo lietuvių konsulas, subankrutavo. Taip pat buvome pažymėję, kad pradėjo eiti naujas laikraštis, vardu „Lietuvis“, kuris pasirodo irgi remiamas lietuviškais litais. Ir tai naujas laikraštis pasirodęs pirmą sykį su gan dideliu numeriu. Žinoma, juokingas dalykas, bet iš „tautiskų svaigulių“ labai juoktis nėra ko. Jie tai daro ar dėlto, kad jų protas pamiršęs, ar kad apgauti visuomenę.

Po keleto savaitės „Lietuvio“ pasirodymo, pereitą savaitę išėjo kaip naujas laikraštis iš tautiškos pastogės, vardu „Lietuvis“, tik jau su pirmu numeriu ir su redakcijos paaiškinimais apie žlugimą „Liet. Brazilijoj“ ir „Lietuvio“ pasirodymą.

Redakcijos žodyje kalba Mačiulis. Jis ir vėl pradėjo traukti savo paprastą giesmę apie deginimus, plėšimus ir t. t., kas ir privedė jo finansuojamą „Liet. Brazilijoj“ uždaryti.

Tiesa, kad kuomet žmogus nebentka jokio padarumo ir sąvagarbos jausmo, jis neturi gėdos ir meluoti. Taip yra ir su mūsų „garbinguoju“ Mačuliu, kuris jau visai neteko padarumo. Jis melagingai iškraipo faktus, ir kiekvieną sykį stengiasi išprovokuoti viešą — kitą asmenį.

Štai „Lietuvio“ 1 nr. Mačiulis, redakcijos vardu, rašo, kad jo globojamą laikraštį „Lietuv. Brazilijoj“ norėjo kas tai apipiešti, dėl to jis ano laikraščio pakeitė vardą.

Mačiulis klaidina savo skaitytojus tokiais melagingomis informacijomis. Su „Liet. Brazilij.“ istorija ir jo bankrotu yra surišta keletas asmenų, dėl to tas nesunku patikrinti. Ką mes ir padarėme.

Dalykas yra toks. Mačiulio uždaryta „Liet. Brazilijoj“ yra J. Ruškio nuosavybė, tai rodo S. Paulo valdžios įstaigų registracija. Ruškys leisdamas savo laikraštį yra padaręs daug skolų laikraščio „Liet. Brazilijoj“ vardu. Be to, Ruškys padarė daug žybybių S. Pauli ir buvo priverstas bėgti iš čia. Bėgdamas iš S. Paulo Ruškys padovanojo, kaip Mačiulis yra pasakęs, Mačiuliui „Liet. Brazilijoj“ su ta sąlyga, kad atlygiotų laikraščio vardu padarytas skolas. Nes Ruškys kūrėsiems asmenims yra išdavęs pasirašytus vekselius laikraščio vardu. Tokių vekselių Kostas Uckusturi ant 1.500\$000. Mačiulis indamas iš Ruškio laikraštį, žinoma, sutiko mokėti jo skolas, bet nemokėjo. Ir kuomet Ruškio skolinkai, kurių yra keli, pradėjo ieškoti skolas, tai Mačiulis atsiskakė jas mokėti. O kad jo visai nereikėtų mokėti, tai Mačiulis pakeitė laikraščio vardą — iš „Liet. Brazilijoj“ padarė „Lietuvis“.

Mačiulis mano, kad visuomenė nesuspręst, kad jis daro niekšingus darbus. Mačiulis, kaip konsulas, turėtų žinoti, kad tokie darbai įstatymais draudžiami. Bet jis iš to sau nieko nedaro. Praskolinęs „Lietuvį“ pakeis ir jo vardą.

Tai nekokia yra istorija „Lietuv. Brazilijoj“ bankrotu. Šituo bankrotu Mačiulis yra ištraukęs kelis tūkstančius milienų iš kišenės tiems, kurie turėjo pasikolinę „Lietuv. Brazilijoj“ savininkams pinigus.

Tai spėjkit dabar, kas yra sukčius, melagius ir plesikas. Rodo, aiškinti daugiau nereikia, nes ir taip yra per daug aišku. Bet Mačiulis tas žolukystes slepia ir stengiasi savo skaitytojams apdumti akis nepasakydamas nieko aiškaus. Visuomenė nėra akla, ji moka protauti ir įvertinti kiekvieną tautiškos būdos ponų darbus.

Gaučiui davė, atostogas

„A. L. Balsas“ rašo: „Jadosiški cirkučiai ir kitos klerikaliskos mėsanos davė Gaučiui „atostogas“. Kiekviena kultūringa valstybė, kuri šiek tiek gerbia savo piliečių gerbūvį, tokį gaučą senai turėjo pasiųsti šonim šėko piau.“

Gaučys anksčiau buvo konsulu Buenos Aires, o paskutiniu laiku buvo atostovėbės sekretorium.

MEKSIKA VEJA KUNIGUS LAUK

Per 12 valandų įsakyta Sonora valstijos kunigams apieisti valstijos teritoriją. — Kunigai su gospadinėmis bėga į Amerikos J. V.

Iš Meksikos praneša labai smutniai klerikalizmui žinią. Gegužės 22 dieną, Meksikos Sonora valstijos gubernatorius išleido įsakymą išsitraukti per 24 valandas visiems šios valstijos kunigams ir uždarė visas bažnyčias. Po kelių valandų šitas įsakymas buvo pakartotas ir nustatyta 12 valandų terminas visiems kunigams apieisti šios valstijos teritoriją.

Šitas griežtas prieš klerikalizmą įsakymas išleistas todėl, kad dvasiškija nelegalėmis priemonėmis kurstė visuomenę prieš valdžią; ragino įgyventojus neklausyti valdžios atstovų ir juos žudyti; kurstė moksleivius prie riaušių ir streikų mokyklose, kad moksleiviai reikalautų atmainyti įvesta mokyklose vietų religijos socializmo ir seksualinių mokslų.

Prieš tokius kunigų kurstymus, Sonoras valstijos gubernatorius buvo priverstas imtis griežtų priemonių. Jeigu kunigai negalėjo susivaldyti ir ramiai skelbti žmonėms „dievo žodį“, tai gubernatorius jiems parodė duris iš valstijos. Ir labai teisingai pasielgė. Nes kunigams nerūpi jų tiesioginė pareiga — mokinti žmones „dievo žodžio“ ir artimo meilės, — o tik žudynės ir riaušės. Tai tokia yra krikščioniška moralė.

Išleisus gubernatoriui pirmą sykį įsakymą, kunigai ir jų gospadinės pradėjo kelti protestus. Gubernatorius pakartojo savo įsakymą ir visos bažnyčios liko uždarytos, o kunigai su savo gospadinėmis ir vienuolėmis bėga per rubežius į Amerikos J. V. Pakartotas įsakymas, mat, palietė ir davatkas, ir joms įsakė nešintis drauge su kunigais.

Kiekvienam gali kilti klausimas, kodėl Meksika, anksčiau buvus klerikalizmo lopiu, dabar taip griežtai tą šalį nusistatius prieš klerikalus?

Žinant ką bažnyčia su tūkstančiais kunigų ir vienuolių yra davusi žmonijai,

ypač darbo liaudžiai, tai visai nesunku suprasti pasireiškusias šiandieną didelės neapykantos prieš bažnyčios atstovus. Per šimtmečius bažnyčia laikė žmoniją tamsybėje, ir visuomet palaikė turėjus ir karalių pusę, o liaudžiai ji liepdavo lenktis prieš despotus ir vilkti dvasios ir kūno vergystę. Nemaža bažnyčia davusi yra karų, juos laiminusi. Dėlto, kur tik buvo labiausiai įsigalėjusi bažnyčios galia, tokiose šalyse didžiausios žmonių judėjimas ir neapykanta prieš ją.

Buvęs klerikalizmo lopiu Meksika, šiandien jau valosi nuo juodojo klero. Ir be abejo, jis ten nebeatgys. Tas pat darosi ir Ispanijoje, batališkiausioje visam pasaulio valtybėje. Ispanijos žmonių neapykanta yra tokia didelė prieš bažnyčią ir dvasiškiją, kad net sunku ir įsivaizduoti. Kiek jau ten susprogdinta ir sudeginta bažnyčių, o kiek dar jų bus sudeginta. Kodėlgi ispanai taip daro? Ogi todėl, kad katalikišką dvasiškiją visuomet rėmė pikčiausius darbo liaudies išnaudotojus ir ji pati jau be pasigailėjimo smaugė. Bažnyčios ir vienuolynai Ispanijoje per tūkstančius metų viešpatavimo, susikrovė neapsakomus turtus, o liaudį paskandino pasibaisėtinan skurdan. O kur tik yra įsigalėjęs juodasis kleras, ten biedniausi ir tamsiausi yra žmonės.

Bet keičiasi laikas. Griūva „dievo paleptiniai“ despotai, žlunga ir klerikalizmo galybė. Giedrėja jau padangė dar viduramžių pelėsiams dvokiančiose šalyse. Ir buvusią tamsybę liaudį pasiekė jau šviesos spindulėlis ir išsklaido tamsybę, religinį rūką ir parodo skriaudą jai padarytą. Užsidegė neapykanta. Keršija. O tas kerštas didesnis ten, kur giliau buvo įleidęs savo juodus nagus klerikalizmas.

Bet jau darbo liaudis blaiveja. Blaivios ir išsilavinusios, iš juodųjų nagų, žmonijos jau bažnyčia daugiau nebepaverge.

Prancūzija ir nacių veikimas Klaipėdoj

Prancūzijos ofiziosas „Temps“ pasakė vedamajai, kuriame plačiai išdėsto nacional-socialistų veikimą Klaipėdoje. Laikraštis iškelia priešingus taikiai nacių tikslus, pasmerkia Vokietijos politiką ir įspėja didžiąsias valstybes, kad jos, kaip Austrijos atžvilgiu, negali būti indeferentiškos. „Temps“ Klaipėdos krašto laiko amžinai atkirta nuo Vokietijos ir prijungta prie Lietuvos ir nepripažįsta Vokietijai, kuri yra išėjusi iš Tautų Sąjungos, jokių teisių Klaipėdos krašte.

Prancūzų radio taip pat plačiai pasakė laikraščio „Temps“ aiškinimą Klaipėdos krašto klausimu. Tas itikimai rodo, kokia yra Hitlerizmo taktika, kuri kaip tik stengiasi padaryti revanšą į Pabaltijos Valstybes, po nevykusios ofenzivos prieš Austriją. Viename nacionalistų vado Klaipėdoje raporte, pasigamt nacional-socialistų vadovybei Vokietijoje, tarp kit ko pareiškama.

„Mes žiūrime į Klaipėdos teritoriją, kaip į neatkurtą vokiečių reicho dalį, ir mes stengiamės šiandien kaip ir vakar, pažymėti savo judėjimą to paties didžiojo vokiečių judėjimo rimumu“.

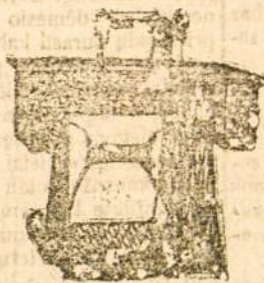
Kalbėdamas apie nacių verbavimą į Klaipėdos kariško pobūdžio į nacional-socialistų organizaciją, kurių nariai prisiekė Hitleriui, „Temps“ primena, kad kai Lietuvos vyriausybė matė reikala įsikurti, buvo surasta nemažą ginklų, kurių būtų pakakę sukelti vietines riaušes ir tuo palengvinti nacional-socialistų įsibrovimą.

Palygindamas tą judėjimą su nacių nepavykusiu manevru, Austrijoj „Temps“ daro išvadą, kad nepriklausomos Pabaltijos valstybės taip pat yra reikalingos taikos palaikymui, kaip ir Austrija. Į Pabaltijos valstybių nepriklausomybę negali abejingai žiūrėti valstybės, tiesioginiai suinteresuotos status quo palaikymui Pabaltijos valstybėse.

Kas norite pirkti

pigiai ir gerą vartotą, beveik naują, SIUVAMA MAŠINĄ, teufelina į sandėlį ant Rua Conselheiro Ramalho, 274. Tel. 7-6191 (kampas av. Brigadeiro Luiz Antonio). Bondės: 3, 5, 40, 47, Paraizo, Avenida ir Villa Clementino. Rankinės nuo 60\$00, kojinės nuo 150\$00 ir daugiau. Persiuntimas mūsų sąskaiton.

A. BOCEVIČ.

Dr. Carlos Spera

Vaikų ir kitų ligų gydytojas — specialistas

Priima ir išegzamínuoja ligonius kasdieną, bile valandą.

Rua Silva Pinto 47 sobrado. (Bom Retiro)

Telefonas 5-3584

ISLYDINT KONSULA MACIULI

Prisimename visi, kurie tik senesni laiką gyvename Brazilijoj, kad prieš penkis metus buvo sujudimas Brazilijos lietuvių tarpe dėl Lietuvos konsulato įsteigimo šioje šalyje. Organizacijos, spauda ir pavieniai asmenys išreiškė pageidavimą ir laukė, kad Lietuvos vyriausybė susirūpins lietuvių būkle Brazilijoj ir nedelsdama prisūs savo atstovą. Nes tuo laiku buvo net ir per daug didelės lietuvių emigrantų išnaudojimas, ypač fazendose, dėlto ir laukė kiekvienas šio — tokio užtarimo iš Lietuvos vyriausybės. O tas tegalima buvo padaryti tik per konsulą, kurio lietuviai reikalavo ir laukė. Tuo laiku net ir „nabašnikas“ „Garsas“ savo skiltyse pabrėžė, kad lietuvių konsulas reikalingas yra Brazilijoj, nes išnaudojamas ir skriaudžiamas lietuvis tada turės kam pasiskųsti ir kam ginti jo sunkią būklę nuo išnaudotojų.

Žodžiu — visi pageidavo turėti savo šalies valdžios atstovą, nežiūrint to, kokios jie buvo nuomonės link Lietuvos šeiminkų.

Tik Lietuvos pabėgeliai už kriminalinius prasikaltimus Lietuvoje, kaip Majai, Ruškiai, Rimšos ir kiti, nenorėjo Lietuvos vyriausybės atstovo. Nes jie mane, kad atvykus čia atstovui, bus pasirašyta tarp Lietuvos Brazilijos sutartis ir tie kriminalistai bus atiduoti Lietuvos teismui.

Ir kaip teko nustepti, kad visas išėjo ne taip, kaip buvo laukta ir manyta.

Konsulatas buvo įsteigtas ir konsula paskirtas Petras Mačiulis, kuris iš pat pirmų metų pasirodė, jog jis atvyko į São Paulo ir tarnauja ne plačiai lietuvių išeivijai, kuri jo laukė, o tai žmonių daliai, kurie jo bijojosi. Nuostabu, bet tai faktas.

Sukakus penkiems metams nuo įsteigimo Lietuvos konsulato ir P. Mačiulio konsulavimo, verta šiek tiek pažiūrėti į konsulo Mačiulio nuveiktus darbus. Tuo labiau, kad P. Mačiulis jau išvažiavo į Lietuvą ir kad jis galėtų parodyti savo nuveiktų darbų apyskaitą, mes pasistengsime šią apibudinti. Nes pačiam konsului Mačiuliui gal bus nepatogu apie save girtis ir gal neturės laiko tokios apyskaitos padaryti, tai galės visą tai paskaityti iš „L. Aido Br.“

Skaityme pereinęs savaitės „Lietuvi“, R. Kymantas, gaudamas iš Lietuvos Konsulato kas mėnesį po 300\$000 „socialinės pašalpos“, (už ką — Red.) rašo siekšninį straipsnį apie konsulą Mačiulį taip:

Lietuvos konsulatas daug pasidarbavo; ypatingai daug darbo yra įdėjęs konsulas Mačiulis; per penkis metus konsulas nenuilstamai dirbo; ir vėl — Lietuvos konsulas labai daug pasidarbavo; Lietuvos konsulas, jau penki metai, kaip veda mus ir t. t. ir t. t. Deklamacija labai graži, tik be jokio senso. Ant galo dar šitas juokdarys praneš ir tiesos: „o tą darbą dirbti labai mažai kas padeda“.

Iš to išeina, kad konsulas Mačiulis per visą tą laiką dirbo su labai mažu būreliu žmonių. Vadinas, tiesa, ką mes anksčiau minėjome, jog konsulas dirba ne su tūkstantine lietuvių išeivija mūsų kolonijos gerbūviui, o su tuo mažu žmonių būreliu, kurie negali grįžti Lietuvon už padarytus prasikaltimus senoje mūsų tėvynėje.

Tai, mūsų žodžius patvirtino apmokamas lietuviškais pinigais paties Mačiulio Jonvelkis Kymantas.

Taip, Mačiulis daug dirbo, gyvendamas Brazilijoj. Sandėsi ir sau talkininkus už Lietuvos valstybės pinigus. Vienam už dirbti nepatogu. Tuo labiau, kuomet gautos iš Lietuvos socialinės pašalpos bedarbiams, sunaudoti. Sunaudoti ne bedarbiams šelpti, o tai grupelė žmonių, su kuriais Mačiulis dirbo. O toji grupelė, su kuriais jis dirbo, galima sudaryti labai gražią kolekciją mūsų kolonijos „perliu“, kurios mūšų išeivija su ašarėmis prisimina. Štai jie: Čavenčiai, Ruškiai, Kiršteinai, Valiukai, Buividai, Puševičiai, Majai ir visa eilė mažesnių Mačiulio veikėjų, kurie visi kruvoje, Mačiulio vadovaujant, mūškino Lietuvos vyriausybę, tušono jos išdą „pašalpos“,

(pabaiga 6-tam puslapy)

Vokietija nenori taikos

Sovietų Rusija pasiūlė Vokietijai bendrai su Rusija garantuoti Pabaltijos šalių nepriklausomybę. Tas pasiūlymas buvo padarytas tuo tikslu, kad sustiprinti taiką Rytiniame Europoje.

Bet Vokietija šią Sovietų pasiūlymą atmetė, kaip „neįvertintą politinės prasmės“. Vokiečiai savo atsisakyme Sovietams aiškina, kad esą iš Sovietų pasiūlymo išrodo, kad viena kuri pusė stato pavojus Pabaltijos nepriklausomybei, jei suartis nebūna pasirašyta. Bet, gi, Vokietija nemaitanti, kad tokis pavojus paeina iš Rusijos pusės ir tuo labiau tikrai, kad tokio pavojus nėra iš Vokietijos pusės. Tai, nėra pavojus, tai kam dar rašyti sutartis?

Vokiečiai dar sako, kad Sovietai tokią pat sutartį siūlo ir Lenkijai, kuri buvo taikoma prieš Vokietiją. Dabargi tokią pat sutartį siūlo ir Vokietijai.

Po tokio Vokietijos išsiskindėjimo ir nematomo tikslo šiai sutarties, Litvinovas pasiūlė Vokietijai atakimą, apgalvestojanti Vokietijos atsisakimą rašyti pasiūlytą sutartį, kurios tikslas buvo sustiprinti taiką bendrai, ypač tose šalyse, kurios ribežiuojasi su Rusija. Rusijos pasitikėjimas kitomis šalimis gali būti tik tai bendrame tikslu sustiprinti taiką ir saugumą jausmo tarp valstybių.

Kas dėl pasiūlymo Lenkijai, tai Litvinovas sako, kad jis buvęs kitokis, negu vokiečiai mano. Jiems buvo siūloma pasirašyti tik bendrą giuti ir išaiškinti taiką Rytiniame Europoje. O apie vokiečių tikėjimą, kad mažoms Pabaltijos valstybėms „užra jukio pavojus“ Litvinovas sako, gali taip kalbėti tie, kurie ignoruoja tikrąsias internacionalines sąlygas.

Beto Litvinovas priduria, kad sulaužymas taikos šioje Europos dalyje gali sukurti naują pasaulinį karą. Rusija nori visuotinės taikos ir tuo dalyku ji rūpinasi.

Iš viso to matosi, kad Vokietija ir nesvajoja apie taiką. Ji susitaikiusi ir su Lenkija, bet dėl kitų Pabaltijos kraštų ji nenori jokių pažadų duoti ir rašyti sutartis. Vokietijos noriai jau seniai tyko, kas šalis pasverti ir apie tai yra atvirai kalbama. Pabaltijos kraštai yra jiems neatskiriama Vokietijos dalis. Jie tik laukia progos, kad greičiau užgriebti, o ne garantuoti Pabaltijos kraštams nepriklausomybę.

Iš smurto išaugusios valdžios

Šiuo laiku turime visą eilą valstybių, kurios vyriausybės yra išaugusios iš smurto. Pradedant nuo bolševikiškos Rusijos, fašistinės Italijos, Lenkijos, Lietuvos, Vokietijos ir daug kitų šalių kur teisė ir teisėtumas mindžiojamas po kojų, o viešpatuoja vientik smurtas, apgaulė, melagistė o neteisėybė. Tokiose šalyse darbo liaudis, plėtoji šalies visuomenę pavirsta smurtininkų vergais, be jokios laisvės ir teisės jie vėlka tą „vadų“ jungą dantis sukanė ir kumpštis suspaudę.

Bet ir tokiose šalyse atsiranda žmonių, kurie statydami save pavojun išdrįsta pasakyti teisybės žodį, parodyti smurtininkų veidą plačiais visuomenės, kas yra tie „vadai“ kurie ją valdo.

Neseniai Lenkijos Seime socialistas Žulavskis štai ką pasakė apie savo šalies Lenkijos vadus.

„Dabartinė lenkų vyriausybė yra išaugusi iš smurto. Ji savo veikimą pradėjo nuo to, pavarė buvusį prezidentą, atvirai gyrė ir šaukė visuomenę prie istatymų nepaisymo. Tai ne Konstitucija o prostitucija. Ilgam laikui ji bus liūdininkė mūsų laikų negarbės, lenkų tautos garbės sumindžiojimo atminimu. Nūdienė lenkų vyriausybė elgiasi taip kaip vokiečių ir rusų okupantai. Dar žiauriau: nes anie skriaudė lenkus medžiaginiai, o dabartinė veldži juos moraliai, versdama pamikauti, rašyti į valdžios partiją ir pan., iškraipo lenkų tautos, ypač inteligentų sielą.“

„Pažiūrėkite į seimo suolus, kur susėdę vyriausybės palikimai žmonės: ar ne pramonininkai, viršaičiai, ne lenkų

aristokratai, kurie palaikydavo kadaise okupantų valdžią Lenkijoje? Tie patys luomai ir dabar valdžia palaiko.“

Ar ne žydai budavo ta piekė kuria kiekvienas galėjo tada ją pirkti? Šiandien Lenkijos žydai solidarai remia vyriausybę prieš lenkų tautos daugumos nusistatymą. Valdžios pirkti aristokratai viršaičiai, pramonininkai, prekybininkai o visų pirma valdininkai - biurokratai, tai ramiečiai, kuriais laikosi Pilsudskio, vyriausybė.

„Tegul šandien pats Pilsudskis pasitraukia iš viešosios arenos. Kur atsidurs visi šitie ponai, kas jų šiuose suolose paliks? Jie visi nueis, kur edžios pilnesnės, kur raikomos valstybės pyragas. Lenkijoje dabar taip: kieno rankoje raktas nuo kiulaininko, tas ir daugumą turi...“

Ne tik Lenkijoje, bet visose smurtininkų valdomose šalyse O Lietuvoj ar kitaip? Lietuvos tautininkai su Smetona priešaky naudys neturėjo jokio pasitikėjimo. Bet kaip smurtų tautininkai įlindo į vyriausybę, tai jie šandien gyrinai kad visa tauta su jais.

Lenkų socialistas Žulavskis apie savo šalies vyriausybę pasakė teisybę. Bet koks yra didelis nustebimas mūsų lietuviams, kad Žulavskis pasakęs teisybę, nebuvo sušaudytas! Tepamėgina Lietuvoj socialistas pasakyti teisybę apie „tautos vadus“, o rytoj jau jo nebūna. Ji sušaudys, kaip šimtai yra tokių sušaudyta arba kalėjimuose pudoma. Tas rodo, kad Lietuvos smurtininkai bene pirmą vietą užima tarp kitų valstybių ne tik visokiomis niekėybėmis, bet ir teroru.

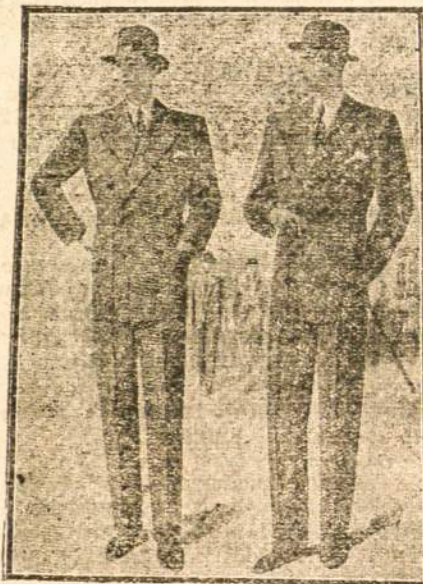
SIUVYKLA

Marijampolė

ANTANO NIZEVIČIAUS
ir J. SINKEVIČIAUS

Rua Affonso Arinas, 46 (CANINDÉ)

Siūvame vyriškus kostiumus, karškas ir kitokias uniformas. Darbas geras pigus. Turime pasirinkimui visokiausios medžiagos nacionalinės ir užsieninės. Jei norite turėti gražiai pasiūttus rubus, kreipkitės į mūsų siūvyklą. Būsite patenkinti.

Atviras laiškas Petrui Mačiuliui

(rašė iš 20 ur.)

Tamsta! to mažai, tą pačią skolą išreikšdavai ir iš žyrančio. Paėmėi nuo mano brolio dar 100 dalerių pagal dienos kursą, kas susidarė virš dviejų tūkstančių milrejų. Tokiu būdu tą pačią skolą atsiėmėi du sykius ir su dideliais nušimčiais. Bet dar ir to Tamsta! bavo mažai. Tą pačią Butkaus skolą smurtu kesinėsi išgauti iš manęs. Jeigu Butkus yra miręs, tai p. Puišys dar yra gyvas ir visada gali tai įrodyti.

Tai kaip Tamsta drįsti vadinti savo auką sukėliais? Ar ne Tamsta esi pats didžiausias sukėlis, melagius ir smurtininkas?!

3). Nemeluok Tamsta, kad Theodor Wille & Cia yra išduota konsulato garantija, oes yra liudininkai, kurie žino, kad išduota ne garantija, o tik referencija, kuri buvo sugrąžinta per p. Gaurilį. Tokiu būdu, konsulatui neneša jokios atsakomybės, nei moralės, nei medžiaginės už Butkaus skolą.

Jeigu Tamsta padirbai konsulate dokumentus ir juos įdavei Theodor Wille kompanijai, tai toks darbas yra kriminalinis. Bet Gaurilijus yra gyvas ir gali paliudyti.

4). Ketvirtas punktas tai man vistiek yra neįskus. Apie kokią medžiagą Tamsta kalbi, ar apie tą, ką Vagneris išsiųžė svetimą medžiagą. Tai ne tuo adresu Tamsta pateikė. Toliau, apie kokią nuslėpimą nuomos mokescio Tamsta kalbi? Ar savininkas pareiškė kokias pretenzijas, kad aš jam nedamokėjau? Juk pas Tamsta visi mano nuomos „mokesčio kvitai, iš ko gali patikrinti ar nuoma sumokėta ar ne.

5). Primigtiniai kartoji Tamsta koki tai nuuodijimą. Ir kokią nesąmonę Tamsta vis kalbi! Vienas nuuodijo, o kitas buvo tardomas! Jeigu bavo jardomas ir nerastas kaltu, tai ko dar Tamsta nori? Jeigu Tamsta geriau žinai už Brazilijos Sveikatos Departamento gydytojus, tai drošk policijon ir ten išdėstik savo iaimintį ir skundą. Kam sėdi dar Lietuvos konsulate? Jeigu, pagal Tamstos, yra prasikaltimas lietuvių krautuvėse pardavinėti cacha ir pingą, tai pasistenk pirmą pakeisti Brazilijos įstatymus ir tada kibk prie visų lietuvių krautuvininkų. Kas yra sukėlis, ir kas yra sukėliaus auka, rodos, aiškinti nereikia.

Kudangi Tamsta, p. Mačiuli, pagaliau išvažiuoji iš S. Paulo į Lietuvą, tai ir savo laisvą baigiu.

Svarbiausi faktai, kurie liko nepaliesti, tai darant apžvalgą penkių metų Tamstos konsulavimo, viskas turės iškilti į viršų.

Gerų darbų išvažiuojant Tamsta ne (Pabaiga 6-m. pusl.)

LYON DAVIDOVIČ

Revoliucionierius

(tąsa III)

Komisaras betardydamas įsitikino, kad tai yra revolicionierius, kurio draus žodžiai gali sukelti visą Rusijos darbo liaudį ir nuversti caro režimą. Tokie įtikinantys ir neapykantos pilni prieš tyronus žodžiai gali liaudį nuvesti kur tik jis panorės, jei reikty, net ir mirti eity Mykolo užhipnotizuotos darbo masės.

Tokį Mykolą matė komisaras. Ir ištikrųjų, jis toks ir buvo.

Po dviejų savaitių kankinimo pas komisarą, Mykolas buvo nuvestas pas Petrapiļio policijos vėšininką naujam tardymui ir kancijoms.

Labiausiai policija reikalavo, kad Mykolas išduotų savo darbo draugus. Bet šito neišgavo nei policijos komisaras, nei policijos viršininkas, kurie jį kankino ir visokiais būdais grąsino. Mykolas į budelių klausimus dėl naujų draugų išdavimo tylėjo ir buvo pasirenkęs pats vienas nežiti tas visas kancijas.

Mykolą išdavė. Bet jis to padaryti nenorė. Jis nusistatė geriau mirti budelių rankose, negu išduoti savo draugus. Tardymas baigėsi. Policija nieko naujo iš jo neišgavo, apart to, ką ji žinojo jį suimdama.

Po visų kankinimų, Mykolui buvo

pranešta, kad jis bus uždarytas į glusemburgo kalėjimą. Taip ir buvo. Jį išgabeno i tą baisų urvą.

Glusemburgo kalėjimas yra pats baisiausias iš visų Rusijos kalėjimų. Ten kalėjimui yra sodinami didžiausi prasi-kaltėliai. Patekęs į tą kalėjimą žmogus, jau nebeįsėina. Mykolas apie tą kalėjimą girdėjo iš žmonių pasakojimų ir Pan-krasovo knygos „Rusų Revoliucijos Pra-našas“. Nes pats Pankrasovas buvo tame baisiausiame požemy uždarytas. Ir kuomet išėjo ant laisvės, parašė tą knygą, kurioje vaizduojama baisiausias Glusemburgo kalinių kancijos.

Glusemburgo kalėjimas yra didelis, iš senų laikų atsilikęs batus urvas, šaltas ir drėgnas. Jį pabudavojo vienas švedų karalius Ladogos ežero saloje. Kameros nešvarios trijų metrų ilgio ir dviejų pločio. Dienomis lova būna pakelta, kad kalinys negalėtų atsistoti. Tik naktį ją nuleidžia. Jei kalinys yra ligos kamuojamas, jis turi gulti ant šaltų ledų nių grindų. Viena žibalinė lemputė per parą aštuoniolikai valandų rūksta gadinama kameros orą ir kalinio akis. Sargai nuolat sekta tame uve sėdinti kalini per mažą durysę langutį ir savo nuolatiniu žvilgsniu veda į pasiutimą kalini. Kalinys nebeturėdamas jėgų paneš ti tą nuolatinį sargo žvilgsnį, puola prie durų ir, jei įstengtų, vietoje nudėtų sargą. Sargas momentui atitraukia nuo durų, bet neilgam. Ir taip yra kankina-

mi kaliniai iki jie čia sėdi. Kalinys Ignotijus Ivanovičius sėdėdamas tame kalėjime nuo kančių pakvėiso ir mirė.

Gomez Canlio apie šitą kalėjimą pasakė: „šitos durys, kur paliktas be vilties, dantiškai nėra tuščia frazė, bet matematiška realybė“.

Iš šešiasdešimties kalinių, kurie čia buvo nuo 1884 iki 1905 metų, trisdešimts du pamiršo ar nusižudė; kiti dvidešimties aštuoni išėjo, bet greit mirė, arba pats nusižudė.

Polivanov, kad pajuto laisvę, sušuko: „Po viso to, ką iškentėjau, nebegalima gyventi!“ ir nusižudė. O tokių labai daug buvo.

Glusemburgo tik paminėjimas, kiekvieno ausyse skambėjo baisiausių praeikimų. Bet Mykolas vis dėlto nenus-tojo vilties. Jis tikėjosi, kad greitai ateis revoliucija ir jį išlais. Ir tomis vilimis jis gyveno pirmus tris mėnesius. Pradžioje jam Glusemburgas buvo daug baisnis, negu jis apie jį žinojo. Bet po kiek laiko apsiporto. Dienos slinko monotoniškai be jokio užsiėmimo. Skaitymas kaliniams irgi buvo uždraustas. Jie buvo atskirti nuo gyvo pasaulio ir kaip lavonai slankiojo iš kampo į kampą po šaltą drėgną ir tamsią kamara.

Mykolas labai ilgėjosi, ilgėjosi savo draugų, o labiausiai savo Olgos. Toks didelis noras jame gimdavo ją išvysti, toks ilgėys jį apsupdavo, kad kaip mažas kūdikis pradėdavo verkli.

Ką veikia jo Olga? Kas ją dabar guodžia? Gal ji serga po tokio įvykio? Ach! Tiek mylėti ir nežinoti net ką ji veikia ir kur ji yra!..

O jo draugai? Kaip stovi partijos reikalai? Ar žino jo draugai, kas jį išdavė?

Visos tokios mintys tiesiog užmūdavo. Iš pradžių jis manė, kad jis lengvai užmegs ryšius su sargais ir per juos galės gauti žinių nuo draugų ir Olgos. Bet po kelių dienų Mykolas sužinojo, kad Glusemburgo kalėjimo įstatymai griežtai draudžia kalbėtis su kaliniiais, kas žinoma, dar daugiau kančių atneša kaliniams.

Jei kalinys varomas kareivių ir neišvengiamai turėjo susitikti su kareiviais, tai jis turėdavo veidą nusukti nuo kalinio, kad iš vengti byle kokio susikalbėjimo ženkliu.

Ankčiau kaliniais negalėdavo išeiti vaikščioti, bet vėliau buvo pakeistas taisyklės ir kaliniai, kiekvienas skyrum gaudavo paivaikščioti vieną valandą kalėjimo kieme po sargų priežiūra.

Vieną dieną, kai Mykolas sargu lydimas, išėjo iš kameros į kiemą pasivaikščioti ir šiekio tokio melonumo suteikti akims žvelgiant į žydriąją berybę ir švelnius debesius plaukencius aukštumoje, iš tolo pa matė ir pažino savo draugą, partijos narį, Ordina

Šiurpas perbėgo per jo skūną lig sustojo. Taip, jo nelaimės draugas, Ordinas, kuris irgi čia atgabentas! B. d.

Lietuvos Naujienos

Ir dekinė jun'ia krizė

UTENA.— Utėnos monopolio deklinais krautavė kitais metais per kovo m. parduodavusi už 30—35.000 litų deklinais, o per šių metų kovo mėnesį iki 30 d. parduota tik už 15.000.

Sacharinas triumfuoja

Kovo 29 d. Utėnos turgų Velykoms perkamų produktų skaičių įpatingai dėmesį kreipė sacharino pasirodymas, kuris buvo reikalaujamas ir parduodamas net gatvėse, nes cukrus kaimiečiams ir biednuomenėi pasidarė „ponu“.

Mokytojai varo akciją prieš lietuvių kalbą

Pastaruoju laiku įvairiose vietose susidariusios tam tikros asmenų grupės ėmė rinkti parašus, kad vietos mokyklose paliktų vokiečių dėstomoji kalba, o lietuvių kalbą liktų kaip svetimą dalyką. Charakteringa, kad tokia akcija varoma dažniausiai tų mokyklų apylinkėse, kur mokytojai lietuvių kalbos nemoka. Vadinasi, visai aišku, kad tą akciją varo patys mokytojai.

Kai kuriose vietose, kur lietuvių kalba buvo visai pamiršta, patys gyvenantys ėmėsi iniciatyvos rinkti parašus, kad pagaliau būtų kalbos klausimas reikiamai sutvarkytas ir lietuvių kalbai kreipta daugiau dėmesio nei ligi šiol.

Gavo atostogų ir pabėgo į Sovietus

KAUNAS.— Politinis kalnys Abramavičius kalėjime gavo džiova, tai gavo atostogų sveikatai pataisyti. Pabuvęs laisvas jis, matyt, nutarė kalėjimą ne grįžti, ir slapta pabėgo į Sovietų Rusiją. Be Abramavičiaus į Sovietus pabėgo gavo atostogų dar trys politiniai kaliniai — dvi moterys ir vienas vyras.

Lenkų Lietuvių derybos

„Times“ praneša iš Varsavos, kad nežinot oficiališkų dementi lenkų ir lietuvių visuomenės veikėjai vedą derybas likviduoti nenormaliąsias buklę tarp Lenkijos ir Lietuvos.

Dėl kunigo turtų kilo tikra velniava

Per naujus metus pasimirė Rokiškio apskr., Onuškio parapijos klebonas kun. J. Čivinskis. Kun. Čivinskis buvo didelis lėpikas ir pelnagrabis, todėl susikrovė daug turtų — namų, žemės ir kt. Palikimui stambus, ir todėl juo susirūpino giminės ir kiti pretendentai. Kilo ginčas. Bažnyčiai klebonas nieko nepalikęs. Įpėdiniai, kraustydamiesi iš klebonijos pasidėmė su savim viską, aiškindamiesi, kad tai esą mirusio kunigo. Parapijiečiai tuo nepatenkinti ir kelia ginčus. O įpėdiniai tarp savęs nesutaria ir palikimo nepasidalina. Klebono turtas siekia 200 tūkstančių litų. Nors klebonas pasimirė sausio 1 d., bet iki šiol dėl palikimo tebevargštama.

Tautiška komedija teisme

Šiomis dienomis Mariampolės teisme buvo sprendžiama juokinga byla dėl 1930 metų įvykių.

Kaip žinia, tais metais Lietuvos tautininkai nešiojo Vytauto paveikslą po Lietuvą, kad sukeltų žmonių pagarbą ir gyviems „tautos vadams“.

Viena tokį paveikslą burys šaulių atlydėjo į šunskus. Juozas pasitiko šunskų girininkas su 8 eiguoliais. Čia visi pradėjo gerti ir gindytis, kuris Lietuvos kunigaikštis buvo narsesnis.

Besibardami įsikariavo ir pradėjo šaudyti ir kaptis, kaip tikri senovės Lietuvos bajorai. Kovėsi narsiai ir drąsiai ir rezultate buvo sužeisti. Kadangi šunskų „bajorų“ riteriškumas buvo nevie-toj, tai Mariampolės teismo prokuroras 12 „bajorų“ patraukė kaltinamaisiais.

Mariampolės apygardos teismas šią bylą sprendė ir Juodisų, Diskonų ir Rėdžių nubaudė po 1 mėn. arešto, o kitus išteisino.

Žmona be mažko nepasmaugė savo vyrą

Kauno gelžkelių salėj anądien kilo didelis triukšmas: staiga salėn įėjus moteris ėmė smaugti vieną vyrą, kurį geležinkeliečiai turėjo išgelbėti. Paskui moteris pradėjo tą vyrą plusti ir keikti. Paaiškėjo, kad ji smaugė savo vyrą. Ji dikta, o vyras smulkos, tai ir įveikia.

Užpuolimo istorija tokia: žmona su kaskokių vaikinų nuo vyro buvo pabėgusi Brazilijon, bet vaikinai ją Brazilijoje pametė. Atlaides vyras nusijuntė žmonai pinigų iš Brazilijos grįžti. Žmona grįžo, bet sugrįžus pradėjo gyventi su kitu vaikinui iš Petrašiūnų. Kadangi vaikinai pinigų neturi, tai siūnia meilužę pas vyrą pinigų reikalauti. Tad ir užpuolė vyrą smaugti, tačiau vyras nedavė nei cento.

Teismas nubaupė provokatorius

Kariuomenės teismo išvaiztuojamoji sesija Šiauliuose šiomis dienomis sprendė Mazeikių gyventojų Stančiko ir Kinčinaitės bylą, kaltinamą provokacija.

Pernai rudenį policija Mazeikiuose padarė kratą pas pil. Butkevičių ir rado 800 egz. komunistinių atsisaukimų ir sąrašą 29 žmonių, neva priklausančių bolševikų komunistų partijai. Paaiškėjo, kad pil. Stančikas kerato sumetimais norėjo suprovokuoti Butkevičių ir dar 29 žmonių. Tas proklamavimas Butkevičiaus bu-tan buvo nematant irgi Stančikas įmetęs. Stančikui provokuoti padėjo pil. Kinčinaitė.

Kariuomenės teismas Stančiką nubaudė 3 metais ir 9 mėn. suaukinių darbų kalėjimo, o Kinčinaitę 10 mėn. kalėjimo.

Toji pat sesija dar sprendė Vosyliaus ir Feldmano bylas kaltinamų komunistiniu veikimu. Vosyliaus nubaustas 12 metų, Feldmanas 10 metų suaukinių darbų kalėjimo.

Du vyrai pas moterį užmušė trečią

Mazeikių kaime, šiaulių apskr., pas pilietę Pranckienę buvo užmuštas Marcijonas Drigutis iš Tančinų kaimo. Paaiškėjo, kad jį užmušė kuolais Pranckienės kaimynai Motuzas ir Stankus.

Šiauliuose norėjo pasipirkti žilins-kienė

Šiaulių mieste savo bute skustuvu kėsinosi nusizudyti pil. T. Žilinskienė. Ji sunkiai susižalojo ir jos gyvybei grėšia pavojus. Žudymosi priežastis — sunki ekonominė buklė.

Visi skaito vienintėlį darbo žmonių laikraštį „L. Aida“ ir „Nėlik ir Tamsta“ be šio laikraščio. Užsisakyk tuojau

Sunau, tai buvo prie karaliaus Aleksandro

Kaip mūsų tėvai buvo verčiami už cėsius kariauti. Rekrutų ėmimas.

(tąsa iš 20 nr.)

Atėina diena išvežti rekrutus. Kieme dvi pastoti po trejetą arklių. Motinos, broliai ir seserys atėjo atsisveikinti su nelaimingaisiais. Štai du sugautieji nugirdyti be sąmonės. Paskui vieną jų eina raudodama motina:

— Vaikeli, mano vaikeli, ar šiai rusčiai dienai tave mažą auginau... Kodėl aš nenuldydėjau tave į aukštą kalnelį... Bučiau belankias tavo kapelį, ašarėms belaisčius...

Motinas, įsikabinusias į nelaiminguosius sūnus, reikėdavo plėste atplėsti. Tėvas auginas sūnų niekad nenusikratydavo minties, kad augina rekrutą, niekada nenustodavo galvoje, kaip jį išgelbėti nuo kariuomenės.

Tam buvo kelios priemonės: — išieisti vyresnįjį sūnų į kunigus, išsipirkti pinigais, arba samdyti „najomščiką“ ir pasistiekti bajorystės popierius. Visam tam reikėdavo pinigų, visa tai galėdavo padaryti turtingieji. Sakydavo, kad vienas brolis kunigas, tai visi laisvi nuo rekrutų. Atvažiavo kunigas, paaukėjo su staršina — ir daugiau nieko nereikia. Išsipirkti iš rekrutų 1855 metais reikėjo įmokėti išdan 400 sidabrinų rublių; samdyti nuo savęs kitą žmogų reikėjo toki, kuris laisvas nuo kariuomenės prievolės, butent bajorą.

Šio tais laikais gandai, kad Kaune, žaliame kaime gyvenęs raštininkas, kuris vertėsi padirbimu bajorystės už pinigų. Žmogus įmokėjęs raštininkui pinigų, gauna vadinamąjį bajorystės popierį; bet ar tie popieriai geri, ar blogi — suprasti negali; jeigu tokiame žmogui kas pasako:

Ziūrėkit, kiek lietuvių jau tapo namų savininkais.

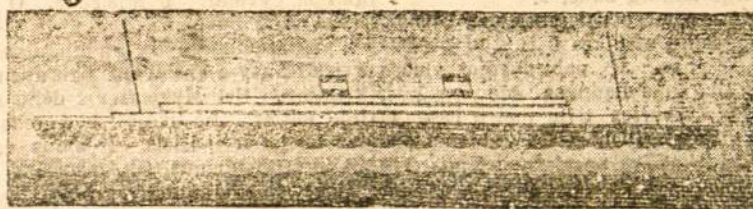
Ko laukiate? Ar jūs blogesni?

Informacijos: P. są Antonio Prado, 3 soh. nuo 14 iki 17 v.

Vietoje: Av. Zelina, 33. Karlas Rokiškis, Bonde 32. Villa Prudente (Visais dienomis)

Laivu agentura "BREMEN"

Cargo Santa Ephigenia, 13 Telef. 4-1152

Laivakortės išsimokėjimui. Parduodam laivakortės Europos ir šama-das iš bilė kurios Europos vietos į Braziliją, ilgam išsimokėjimui. Skubiai paruošiamas visų dokumentus įvažiavimui Brazilijon pigiausiomis kainomis.

Teiraukitės patys į laivų agentura "BREMEN"

Largo Santa Ephigenia, 13 Telefone 4-1152 S. PAULO

APIE IVAIRIUS DALYKUS

— Tavo popieriai blogi! — žmogų apima didžiulias nuliudimas, nes pataisyti reikala nėra jokios priemonės. Ir dabar dar sakoma, kai reikala nepavyksta, — "blogi popieriai..."

Mūsus jaunam bajorui su tikra bajoryste, buvo patogumas jo popieriais kitam pasivadinti jo pavardę ir tapti bajoru. Tuo išsigelbėdavo nuo rekrutų.

— Iš anos gėdynės, — pasakoja senelis — atsimenu... Atėjo uriedininkas su desėtininkais į vienus namus kratyti, ieškodami pasislėpusio rekruto. Pabėgėlis buvo namie. Žiemos metu kur nubėgti: sniegas, dideli pėsakai. Kieme buvo ro-gės su lubkolėmis: jis ir pasivožė. Vyres-nis brolis lyg reiko nežinodamas, plėšia palopus nuo tų rogių.

— Pas tavo yra pabėgėlis rekrutas, — sako gaudytojai.

— Ieškokite, jei rasite bus įsų. Visur ieškojo, — ir nieko nerado o buvo duota žinia, kad jis namie.

Kai kurie iš rekrutų, pasirodo, slėp-davosi į vienuolynus, pasidarydavo tikrais vienuoliais. Kiti — apsiuikdavo bobų sijonais, užsilaugindavo ilgus plaukus ir keletą metų taip pabuvo "bobomis", praėjus pavojui, vėl vyrais pasidarydavo. Kai kurie taip įpradavo į naujus rubus, kad bevedydavo nors ir visą amžių sijoną nešioti — kad tik nereikėtų eiti į kariuomenę.

Su liudnumu reikia paminėti, kad vaitams ir štaršinams nebuvo ruošio surasti žmonių, kurie gaudytų rekrutus, rėmė ir rakinę geležinius parčius: tam darbu netrukdamo savanorių ir mōgėjų. Nueiti į kokią gręją, paimti jaunuolį, lyg avinėį aukai, girdėti moterų ir mažų kliekmą — tai penas neturinciam širdies, tai turė stipraus gėrimo ištroškusiai juodai sielai.

Žymiausias rekrutų gaudymas šiautė 1855 metais. Tais metais turkai, prancūzai ir anglai apgulė Sevastopolį. Rusu kariuomeni papildyti rekrutai buvo gaudomi ištisus metus: nežiurint nei amžiaus, nei sveikatos trukmų. Budavo atsitikimų, kad nuvežus į Kauną neužtenkamą skaičių rekrutų, buvo paimami ir patys edaučikai, t. y. žmonės, kurie padėjo staršinai atvesti į rekrutus.

Po Sevastopolio karo trejus metus visai neėmė rekrutų. Paskum, kad ir ėmė, bet ne po daug, o atėjus 1863 metų sukilimui, dvejus metus pagreidžiui vėl ne-ėmė. Vėliau visi valstiečiai, "krostitjanai" poniskiai ir karališkiai buvo surašyti į vieną velsių, valdomą "taikos tarpininko", ir jau rekrutų ėmimas buvo žmoniškėnis. Atvažiudavo į valstiečių tarpininkas, prie visos kuopos peržiūrėdavo šeimynos sąrašus ir nuskirdavo kam eiti į kariuomenę.

Baume budavo įsakoma tėvui at-vežti sūnų į statymo vietą. Jei kokiu nors būdu paskirtas nebuvo surastas, ėmė iš eilės, bet ir šis galėjo but pakeistas pirmuoju, jį sugavus.

Budavo ir tokių atsitikimų. Pirmoje eilėje, sakysim, iš vienos šeimos buvo nuskirtas Juozas, bet tas pasislėpė ir teko iš eilės imti Kazį, Kazį ir paėmė. Dabar Kazio broliai laikosi, bene pagaus Juozą. Tada nuvežtų jį į "prijomą", atiduotų, ir tada gautų atgal Kazį. Pagauti jį — uždavins nelengvas. Gali begaudant užklupti Juozo broliai ir gaudančius primoti.

Praeina metai. Juozas nustoja slapstėsis ir bijoti. Vienas įprašytas vaikinai, sakysime, pakviečia jį eiti į sekantį kaimą pas merginas. Žinoma naktį. Juozas sutiko. Jiems beeinant per lauką apioko trys vyrai vargė. Čia pat surišo ir įvertė jį į gatvės paruoštą pastotę. Tuoju Juozas ir ratus — ir į Kauną. Per naktį Kaune, o rytą jau prijome.

Štai kaip seniau eidavo mūsų prose-nėliai ir seneliai kariauti. Už carus ir cė-sorius jų daug žuvo ties Sevastopoliu, ties Portarturu... Nė nesukaitysi, šiandien, mums gyvenantiems kitose sąlygose, visa tas atrodo keista, skaudu ir šurpu...

Ir seneliai labai dažnai pradeda sa-vo pasakojimus:

— Atsimenu, dar prie karaliaus Aleksandro... pasaukė iš mūsų kaimo tris į vaiską... už cėsių vėjavotė...

Toli, šesio se ugrimzdė laikai... Ir tie seneliai, kurie pasakoja vieni po kito išmiršta, krinta kaip rudens lapai...

DANTU GYDYTOJAS JOSE LEVKOVICH

R. Silva Pinto, 46 (Bom Retiro)
Atsižvelgdamas į sunkų ligą,
nutarė sumažinti kainas už dan-
tų gydymą ant pusės kainos, kaip
anai: ištraukti dantį be skaus-
mo 5\$000; plomba cidabro
purceleno 8\$000; gryno aukso
danties vainikėlis 40\$000.
Kalbama lietuviškai, rusiškai
ir lenkiškai.

ADVOKATAS

Dr. Carlos Monteiro Brizolla
Paruošia Brazilijos pilietybės po-
pieras, veda kriminalines ir
komercines bylas.
Raštinė Rua Libero Badaró, 10,
3 aukšt. salės 332-334.

DR. H. S. MINDLIN

RUSU MEDIKAS
Vidujinių, uoterg ir venerinių
ligų gydytojas.
Priėmimo val. nuo 2 iki 4 val.
Telefonas 4-5515
R. Barão de Itapetininga, 10
5 aukštas. — Salė 520
Ir nuo 4,30 iki 6,30 ant rua Ca-
pitão Matarazzo, 9
Buto telefonas: 4-0854

Pranešima Visuomenei
**FOTOGRAFAS IS
KAUNO**

GILUC

savo meniškų darbų da-
ro moderniškas visokių rūšių fo-
tografijas iš geriausios užsieni-
nės medžiagos papiginta kaina.
Be to, europiečiams daroma
nuolaida.
Adresas: Rua José Paulino, 118
Bom Retiro.

Priėmėjas

(AKUŠERE)

Marietta Passerini

Priėmimo valandos:
nuo 8 v. ryto iki 4 val. p. p. ir
nuo 7 val. vak. iki 9 val. vak.
Rua Silva Pinto 47
Tel. 5-3584
Bom Retiro

„L. Aidas Br.“ metams kaštuoja
12\$. Pinigus siųsti įvertintam lai-
ko adresu „L. A. B.“ R. da Mo-
oca, 424.

MEDICINOS FELČERIS

Is. Garlo

Baigęs rusų medicinos kla-
sinę mokyklą su 25 m. praktika
ligoninėse ir klinikose Rusijoje, Vo-
kietijoje Lietuvoje ir Lenkijoje, prity-
ręs gydyme vidurinių, odos, lyties
(venerinių), nervų, sifilis ir t.t.
(anemia) mažakraujystės ir kitų
ligų.
Priimamos valandos rytą
nuo 9-10 v.; po pietų nuo
2-3,30 v. ir vakare nuo
6 iki 8,30 v.
Rua Anhaia, 100
Kalba lietuviškai ir kitomis
kalbomis
Šventadieniai ir sekmadieniai
piima ligonius ant rua Aymorės,
11 (Bom Retiro)

DAKTARAS A. JAZARA SNEGE

(Maskvos gydytojas 1914 m.)
Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas.
Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.
Ladeira Porto Geral, 12, salės, 4 ir 5, (kampas rua Boa
Vista ir 25 de Março).
Gyvenamoji vieta ten pat 5 aukšte. Telefonas 2-5068

Rukantieji!

PRIVALOT žinoti, kad malonu ir pigu rūkyti neken-
ksmingo e nikotinėse gilzėse, kurių mundštukuose
yra vata ir sunaikina nikotiną. Labai pigiai kaštuo-
ja: 100 ŠTUKU 600 REISU, 1000 ŠT. — 1\$500,
taip mašinėlė dirbti papirosams kaštuoja 1\$000.
Persiuntimas interioan 000 št. gilzų — 6\$000.

RUA S. CAETANO, 208 — S. PAULO

Casa Genny

Papirosinė popiera «Paris» 100 knygučių ir
vienas kartonas 12\$000.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro, 32 sobrelaja Tel. 2-6393
S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip
antai: chamadas, naturalizacijos, carteira de identidade ir kitus
dokumentus.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

A. Petruicio Siuvelykla

Av. Tiradentes, 10-B

Siuvami
vyriški, mote-
riski ir kariški
rūbai

Darbas garan-
tuotas ir skubus
Didelis pasirinki-
mas įvairių
medžiagų vietini-
nių ir užsieni-
nių. Kainos pagal
darbo rūšies.

Lietuviams
daromos
nuolaidos

Vokiečių fotografijų
įstaiga
„BERNARDO“

Įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus
fotografijų srity. Specialybė
padidinime, o taip pat su
dažais.

Darbas greitas, sąžini-
gas ir pigus. Vyksta į na-
mus fotografijų reikais.
Daro iš fotografijų naujas.

Arthur Schmidt

Rua São Caetano, 111
(senas nr. 103) S. PAULO

Vaistinė PASSERINI

Provizoriaus
CARLOS PASSERINI

Leidžiame adatas. Kainos
pigros. Patarnaujame ir
naktį.

Rua Dr. Silva Pinto, 49
(Bom Retiro).

Telephone 5-3584,
S. PAULO

LABORATORIA

MEDICINIŠKAS ISTYRIMAS

(Nugarakaulio smegenų kraują išapnuo ir išmatų)
Tikras ir geras.

Dr M. KANDIA IR A. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukštas.
Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo
10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai
ir vokiškai.

LIETUVISKA VAISTINE

“José Paulino”

RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. -6307
(BOM RETIRO)

Visokių vaistų, parfumerijos daiktų, perpyšimo medžiagų
pigiausiomis kainomis.

Su pagarba Provizorius, D. RUMMEL
Diplomuotas Kozanijos universiteto.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto)

su didele praktika Europoje ir Brazilijoje.

Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas
LABORATORIA: nugarakaulio smegenų, išapnuo ir
išmatų istyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 val. vak.
Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta

Rua Ypiranga, 15, app. 4 - Telef. 4-0316 - S. PAULO

Charutaria Central da Mooca

Isteigt 1915 metais

Eduardo Rodrigues

Viečiausi rūsies cigarai, charutai, papirosams dirbti gilzės
ir kiti reikalingi rūkanties dalykai. Taip pat geriausios rūšies ta-
bakas palaidas, pokeliais ir „corda“.
Pasirinkimas didžiausias pagal vartotojo pageidavimą.
S. Paulo, Rua da Mooca, 420. Tel. 9-1264.

Vaistinė ir kosme-
tikos sandelis

„MUNICIPAL“

Farmaceuto

Abraomo Gorenšteino
Cheminiai produktai, įva-
rūs vaistai, vietos ir užsie-
nių, higieniški kvepalai.
Rua Barão de Itapeti-
ninga, 36. Tel. 4-7757.
S. PAULO

Salão „POLLA“

Ponioms ir panelėms kirpi-
mas plaukų, ondulavimas Mar-
cel ir Permanente su garan-
tija 10 mėnesių, 12\$000. Ma-
nikiuaras ir veido masažas.
Darbas atliekamas greitai ir ge-
rai, pigiau negu kitur

Rua José Paulino, 106
APOLONIJA DEGUTIENĖ

Daktaras A. M. Kandia

Venerinių, vidujinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9-11 v. ir nuo 3-9 v

Analizė ligoniams nemokama.

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukštas.
Tel. 4-0218.

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

Dr. ADOLPHO TAUBKIN ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo Fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotikos, žemės pirkimas
ir pardavimas ir t.t.), skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai
reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, 2-as aukštas.
Telef. 2-1629

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 5 val. vak.

KALBA LIETUVIŠKAI

S. PAULO KRONIKA

Transporto agentūroj rado žmogaus gšiaučius

Neseniai spaudoj buvo rašyta, kad prie gatvės 25 de Marčo buvo rasta 54 žmonių pirštai. Šią paslaptingą radinį policija tyrinėja. Pereitą savaitę apie tą pačią vietą rasti buvo žmogaus griaučiai. Tokie radiniai mieste sukėlė viso kitių kalbų. Šią savaitę surasti vėl žmogaus griaučiai. Tik šį kartą jie surasti transporto agentūroj, rna Timbyras, 41. Šiuos griaučius atidengė šitos agentūros tarnautojai.

Tomas Paulo Castro iš Curitiba norėjo persiksti per agentūra siuntinį į Rio de Janeiro Annibal Thompsonui. Atgabenas siuntinį į S. Paulo į minėtą agentūrą. Čia tarnautojai užuodė iš siuntinio einantį nemalonų kvapą. Atidare dėžę ir joje rado įvyniotus žmogaus griaučius. S. Paulo policija tuojau pranešė Curitiba policijai apie radinį. Thompsonas, kuris tuos griaučius siuntė, žinoma, pasakys iš kur juos ėmė ir kokiam tikslui juos siuntė.

Lankės! teisingumo ministeris

Šią savaitę S. Paulo miestan buvo atvykęs Brazilijos teisingumo ministeris Antunes Maciel. Jo vizitas į S. Paulo yra asmeniškas.

Klabin fabrikas degė antrą sykį

Gegužės 21 dieną Klabin popieros fabrikas vėl buvo užsidegęs. Šiuo kartą užsidegė medžio sandėliai. Nuostolių padaryta šį kartą daugiau kaip 150 000\$000.

Be Klabin fabrikos gaisro, įvyko dar du dideli gaisrai, vienas prie gatvės Rudge, kur sudėgė medvilnės sandėlis ir padarė 150 000\$ nuostolių, o antras, Belem rajone, prie gatvės Ojuri. Čia sudėgė dujų fabrikas. Nuostolių padaryta virš 300 000\$.

Apvogė policija

Iš S. Paulo policijos, Falsifikacijos delegacijos prapuošę aštuoni netikri banknotai po 500\$, 200\$, ir 100\$. Banknotai buvo antspauduoti. Šioji policijoj vagystė liko išaiškinta. Pasirodė, kad jas pavogė vienas buvęs policijos tarnautojas ir išvykęs interjoran meginio jas išleisti. Bet jį sugavo ir atgabeno į S. Paulo. Dabar buvęs policijos inspektorius, padėtas kalėjimui.

Atvyko japonų

São Paulo valstijon šia savaitę atvyko iš Japonijos 1143 japonų emigrantai.

Sargai užmušė sargą

S. Paulo mieste apart policijos, namus saugo naktiniai nuo plėšimų ir laikomi miesto valdybos sargai, kurie taipgi nešioja ir ginklus. Gegužės 21 d. nakties metų prie gatvės Jaguaribe du sargai nušėdė trečią, manydami, kad nusantais yra plėšikas ir taikėsi ištirti kokį namą. Abu sargai areštuoti.

Sugavo plėšiką

Šiomis dienomis S. Paulo policija sugavo pavojingą plėšiką, vardu Papara, kurį jau 10 metų, kaip darė S. Pauly ir apylinkėse apšėlimus ir vis ištrūkdavo iš policijos rankų.

Surado „užsieninio“ vyno dirbtuvę

Šiomis dienomis policija surado slapta vyno dirbtuvę ant gatvės Benjamin de Oliveira, 121. Šioje dirbtuvėje buvo daromas iš anilino dažų „užsieninio“ vynos. Policija visą gėrimą konfiskavo, o patį fabrikantą uždarė belagėn.

Visi skaito vienintėlį darbo žmonių laikraštį „L. Aidas Br.“ Ne lik ir Tamsta be šio laikraščio. Užsisakyk tuojau

Atviras laiškas

Gerb. „Liet. Aido Br.“ Redakcijos prašau patalpinti artimiausiame laikraščio numery sekantį mano pareiškimą: Kadangi mūsų konsulas P. Mačiulis savo laikraštyje rašo netiesa ir tuomi bereikalingai užgauna nekaltus žmones ir juodina nesamais dalykais.

Iš savo pusės išreiškiu p.p. Cemar kams savo gilia padėką už pagalbą man įsteigti Villa Anastacijoj krautuvę, — ir labai apgailestauju, kad už tą jų pagalbą savo tautiečiams, susilaukę nuo Mačiulio tiek daug nemeloninių. Netiesa Mačiulis rašo, kad Vareika buvo nuodėtas mano krautuvėje (Mačiulis rašo — Cemarkos krautuvė — Red.), tam patvirtinti yra aštuoni liudininkai, kurie su Vareika drauge gėrė tą pačią degtinę ir po šiai dienai yra sveikutėliai.

Taip pat netiesybė, kad aš buvau policijos tardomas. Nieko panašaus nebuvo, tai konsulo Mačiulio išgalvota melagystė.

Su pagarba M. Kirilaukas.

Išlydint konsulą Mačiulį

(tąsa iš 2 to pusl.)

nesamoms organizacijoms remti ir skriaudė Lietuvos visuomenę ir išsiviją. O jeigu iš plačios mūsų kolonijos kildavo balsas prieš Mačiulio „daktuotę“, tas susilaukdavo „komunisto“ „anarchisto“ ir kitokį vardą. Neretia tai pavizdžiūmėti iš pilnosios kolonijos narių, tą liudija ir jie patys. Kuomet kun. Sugintas atvyko į S. Paulo ir susikivirčio su Mačiuliu dėl jo bendradarbiavimo su mūsų kolonijos brūdū, tai Mačiulis buvo nutraukęs kun. Sugintui ilgą ir išradino jo nekomunistu, valkata ir girtuokliu, kuomet komunistu, kam jis driso drumsti jo darbą.

Ką Mačiulis padarė su mokykloje? Jis sudarė vaikų sielas, išniekino mokslo ištaitas ir patį mokslą, kaip patriotas pamynė po kojom lietuviškumą. Mokyklose mokytoja Valiukevičiūtė be jokio mokslo cenz, nuolat teršė lietuvių vardą, tebmokytoja Majienė su dviguba mokytojo alga, dėlto kad ji pati yra beveik beraidė, kad ji daro jaunes vaikų sielas, kad ji moka Mačiuliu nusišypsoti. Tuo tarpu tinkamų mokytojų su ilgamele praktika ir mokslo cenzu prašymai buvo atmetami. O Bom Retiro mokykloje įsteigta karčiama, kokį pavizdį duoda vaikams?

Kokias organizacijas sukūrė Mačiulis? Daug, ir visos jos susina į vieną Brazilijos Lietuvių Sąjungą, kur darbuojasi „revolucionierius“ Majus apipilęs Lietuvoje Tauragės banką ir pardavęs desėtkus lietuvių lietuviškai žvalgybei. Tose „organizacijose“ gali priklaustyti geri Mačiuliai prieteliai. Kuomet mokytojas Gaigalas norėjo iš Mačiulio falsify organizacijų ištotti, tai jam Mačiulis pasiūlė išeiti iš Villa Anastacijos mokyklos.

Išsiviję darbininkų atžvilgiu irgi Mačiulis „pasidarbavo“. I kiekvieną darbininko skundą Mačiulis atsakydavo — komunistas esi. I kiekvieną darbininko prašymą atsakydavo — valkata. I kiekvieną prašymą tarpininkauti Konsulo — Mačiulis pasiūdavo pas advokatus iš jo ištraukti paskutinį teisą. I kiekvieną darbininko nepasitenkinimą, Mačiulis grąšindavo policija ir p.

Mačiulis, bėgyje penkių metų, nieko teigiamo nedavė, išsiviją, o Lietuviai ką jis davė, tesprendžia patį vyriausybę. Daug nuostolių ir daug asarų yra ištraukęs mūsų išsiviams.

Dėl to ir mes drįstame daugumos išsivijų vardu pasmerkti visą Mačiulio, kaipo konsulo, Jarbuote Brazilijoje.

Ž M O G U S.

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Ir Mačiulis važiuos „atostogų“

Argentinos laikraščiai praneša, kad buvęs lietuvių konsulas ir atstovybės sekretorius Gaucys, Argentinoje pagarėjo skunda rašymu Argentinos vyriausybei prieš lietuvių, dėl ko šimtai lietuvių neteko darbo ir šimtai jų buvo sugrąsta į kalėjimus, — dabar gavo „atostogas“ ir sako, kad eis šunim šėko pianti.

São Paulo lietuvių konsulas Mačiulis birželio pradžioje išvažiuoja „atostogų“. Lietuvos vyriausybė turėtų jį tinkamai sukti ir ištirti jo veikimą Brazilijoje. Jeigu tinkamai jį ištys, be abejo, ir jį pasiųs šuniui šėko pianti.

Patriotas.

Išnevožio kunigišką kepurę.

Pereitą savaitę kun. Sugintas atsisakubino ant Alto da Mooca į juodzevičiaus karčiamele, taip sakyti, pavilginti liežuvi. Matyt, kun. Sugintas jau buvo gerai truktelėjęs „šventos Izabelės ašarų“, kad nušiemė savo kunigišką skrybėlę ir uždėjo vienam ten buvusiam vaikėzui ir pasakė: „Dabar tu vaikeli t'kras kunigas“. Tas vaikelis nusiēmė kunigišką skrybėlę nuo galvos ir tškė ją ant nešvarių grindų, sakydamas: „aš kunigu būti nenoliu il tava kepules nenoliu“.

Aš mačiau.

Klerikaliniai-tautiška būda griūva.

Klerikaliniai — tautiška lietuvių būda jau griūva. Jų apauda bankrutuoja, organizacijos tik popierėje, patys būdos šulai skirstosi į visas puses. Mačiulis jau buvo pradėjęs čia kurti lietuvių ūkininkus, bet lietuvių pamatę jo sukto tikslus, astitraukė nuo jo. Kun. Bumšas buvo pradėjęs dar didesniu mastu veikti ir laikraštį leisti, ir mokyklas statyti, ir ūkininkus organizuoti. Bet iš to viso išėjo šaipė. Ir tas pabėgo kur tai į Argentiną. Bepaliks tik vienas erštas Majus, kuris dar laikosi prie Villa Bellos koplyčios ir zakristijonija. Bet ir strioke, kad kun. Sugintas iš jo neatimtų tą porciją ir nepavartų iš koplyčios, kaip buvęs bedievis. Bet Majus, kaip ta kekė, prie kiekvieno moka prieti. Todėl ir dabar kun. Sugintui laišo skvernus, kad tik jo neišmestų iš „dievo namų“.

Kas iš tautiška-klerikalinės būdos bepalks, pamatysime. Bet jau šio laiko jos vaizdas labai marktnas.

P. Lietuvis.

Ex-mokytojos skundas.

Apie tris metus buvusi Moko lietuvių mokyklos mokytoja, kurią pastatė p. konsulas, dabar savo pažystatjems skundžiasi: „Aš ant puoną kuonsulį duosiu skorgą, dlia kam on manie uvalnija iš lietuviškos ucylistvos ir nianžmokėjo už urliopą...“

Atviras laiškas Petrui Mačiuliui

(pabaiga iš 3-čio pusl.)

palieki, todėl apgailestauti nepriseina. Jei ir buvo kas nors teigiamo padaryta, tai tik ne Tamstos dėka.

Tamsta visą laiką buvai didžiausias Brazilijos lietuvių kolonijos stabdis, svetimo darbo saviutojas ir savų nuodemių kitiems primetėjas.

Feliksas Cemarka.

Ar toj buvusi gerbiamoji lietuvių mokyklos mokytoja gaus „urliopą“, nežinia. P. konsulas visgi turėtų jai sumokėti kaip pasidarbavusiai nemazai lietuvių-tėje.

Rio de Janeiro lietuviai.

Rio de Janeiro Lietuvių sąjunga, kuri neseniai buvo įsteigta yra grynai kultūriniai-ekonominio pobūdžio. Į ją jau įstojo nemažas skaičius narių ir visi su pasiryžimu dirba. Sąjungos valdybą sudaro šie asmenys: Pirmininkas Juozas Ramanauskas, Vice-pirm. Vylius Kyzelis, Sekretorius Jonas Saurusaitis, Izdėtojas Petras Jonušis, vald. narys Napolis Surgila.

Sąjunga buvo surangusi vakarėlį gegužės 12 dieną. Į vakarėlį atsilankė ir pasveikino Rio lietuvių koloniją Latvijos ir Estijos p.p. konsulai. Pirmas kalbėjo rusiškai, antras portugališkai. Jie savo kalbose pabrėžė, kad latviai, estai ir lietuviai yra giminingos tautos ir kaip savo artimiesiems draugams, palinkėjo Rio de Janeiro lietuviams geriausio pasiekimo vieningo darbo.

Gerbienienis svečiams už atsilankymą, padėjo P. Jonušis ir J. Ramanauskas. Po kalbų visi svečiai linksmėnėsi iki 4 val. ryto prie puikios muzikos, kurios svarbiausią dalį sudarė broliai Pociai. Be to, Pociai už griežimą neėmė jokio atlyginimo. Tai labai malonus ir pagirtinas reiškinys, kad čia lietuviai taip atjaunčia viena kitą ir naujai susitvėrusiai sąjungai padeda.

N a r y s.

—DĖMESIO—

„L. AIDAS BR.“ galite gauti:

Aido spautovė — rua da Mocca

424. Rūšų vaistinė — av. Paes Barros

Luz stoties kioskoj,

Rua Josė Paulino ir Couto Magalhães gatvių kampo kioskoj,

Lietuviškoj vaistinėj — rua Josė Paulino, 109.

Krautuvė „Vilnius“ r. Prates, 12

Krautuvė „Kaunas“ — rua Carmo Cintra, 32,

Ant Villa Anastacio visuomet galima gauti „L. Aidas Br.“ nusipirkti Lietuviškoj krautuvėj.

Krautuvė ant Sant' Anna rua Voluntarios da Patria, 54,

Lietuv. krautuvė — rua Voluntarios da Patria, 59,

Prie Centralinio pašto durų ir kampo kioskose ir pas išnešiotojus kiek vienam miesto rajone ir priemiesčiuose, kaip Mocca, Belém, Villa Bella, Villa Anastacio, Lapa, Villa Zelina, Villa Alpina ir kitur.

Santos mieste prie gelžkelio stoties kioskoje.

„L. Aidas Br.“ galima gauti ant Largo da Sė prie bondės Villa Prudente sustoimo vietos.

Pasto Dėzūtė

J. Pumputis, P. Busilas, J. Baranaukas, M. Bagdžius, A. Petrauskas, J. Gužas, K. Mockevičius, J. Krikščiūnas, P. Gudaitis, V. Zalba, B. Jacunskas, J. Zakarevičius, K. Valiūnas, B. Mačiulis, B. Girkus, J. Dragūnas, L. Azusenis, K. Jukna, Petr. Mackevičius, Kvito nr-iai 82, J. Sora, J. Kazakevičius.

Paieskojimas

Jonas Balčiūnas paieško savo sūnaus Viktoro. Prieš keturis metus išvažiavo iš S. Paulo ir nuo to laiko neturiu nuo jo jokios žinios. Kas apie jį žino, arba jo paties prašau atsiliepti. Jonas Balčiūnas

Santo Amaro, Pedreira. S. Paulo.

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetų.

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Gonoreja — Sifilis.

Gydymas kalnų saule.

Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak.

Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga 37-A. 1-as aukštas

Tel. 4-0715.